

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Rodina a sociálna pomoc](#) > [Sociálne služby](#) > [Kontrolná činnosť vo veciach sociálnych služieb](#)

Kontrolná činnosť vo veciach sociálnych služieb

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) do 31.10.2022 vykonávalo dohľad nad dodržiavaním zákona o sociálnych službách a všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 98 zákona o sociálnych službách účinného do 31.10.2022. Prijatím zákona č. 345/2022 o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom od 1.11.2022 sa výkon dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb mení na [inšpekciu v sociálnych veciach](#).

Najčastejšie zistené porušenia zákona o sociálnych službách - 2018

Výkonom dohľadov nad poskytovaním sociálnych služieb v roku 2018 boli u poskytovateľov sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou v zariadeniach sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku zistené porušenia zákona o sociálnych službách, najmä:

- nerešpektovanie práv prijímateľov celoročnej pobytovej sociálnej služby – nedostupnosť informácií prijímateľom o úhrade za sociálnu službu v zrozumiteľnej forme, neumožnenie prijímateľom prostredníctvom zvolených zástupcov podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení, na riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnej služby, zamlčanie práva prijímateľom na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom sociálnych služieb (§ 6)
- neplnenie povinností poskytovateľov sociálnych služieb – neprihliadanie na individuálne potreby, neposkytovanie sociálnej služby na odbornej úrovni (§ 7),
- neplnenie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri plánovaní poskytovania sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby - nevypracovávanie individuálnych plánov, resp. programov sociálnej rehabilitácie (§ 9 ods. 1, 2),
- nedodržiavanie maximálneho počtu prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (§ 9 ods. 4),
- nespĺnenie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a všeobecných technických požiadaviek na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie /bezbariérovosť (§ 9 ods. 5),
- neplnenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby a neoboznamovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby s postupmi, pravidlami a podmienkami poskytovania sociálnej služby (§ 9 ods. 8, 9),
- nevypracovávanie a neuskutočňovanie programu supervízie (§ 9 ods. 12),
- nedodržanie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti – nevedenie registra netelesných a telesných obmedzení prijímateľov sociálnej služby, nezapisovanie obmedzení, používanie nepovolených obmedzení (sieťová postel), neoznamovanie zápisov o použití obmedzení ministerstvu, súdom určenému opatrovníkovi, resp. príbuznému (§ 10),
- porušovanie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri vykonávaní odborných, obslužných a ďalších činností, zabezpečení vykonávania týchto činností alebo utvárania podmienok na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje - neposkytovanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností pre daný druh sociálnej služby, poskytovanie iba základného sociálneho poradenstva, neposkytovanie pomoci pri odkázanosti prijímateľov sociálnej služby v rozsahu podľa posudku o odkázanosti (§ 15 až 18, § 35, § 38, § 39, § 40),
- nerešpektovanie potreby diétného stravovania prijímateľa sociálnej služby, poskytovanie jedál nevhodných pre diabetikov, neumožnenie prijímateľom sociálnej služby vybrať si z rozsahu počtu odoberaných jedál, (§ 17 ods. 4, 5),
- neúplné označovanie miesta poskytovania sociálnej služby (§ 67),
- nezverejňovanie ekonomicky oprávnených nákladov na jedného prijímateľa sociálnej služby vo výročnej správe o činnosti a hospodárení vo verejnej časti registra účtovných závierok podľa zákona o sociálnych službách, resp. zverejňovanie správy iba podľa zákona o neziskových organizáciách bez uvedenia údajov podľa zákona o sociálnych službách - neverejný poskytovateľ sociálnych služieb sociálnej služby (§ 67a ods. 1 a ods. 3),
- nezverejňovanie cenníka, určenie úhrady za sociálnu službu v rozpore s cenníkom - neverejný poskytovateľ sociálnych služieb, účtovanie za činnosti, za ktoré prijímateľ sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách neplatí, nesledovanie príjmu prijímateľov na účely určenia úhrady, nesledovanie majetku prijímateľa sociálnej služby zo strany poskytovateľov sociálnych služieb, nevyžiadanie vyhlásenia o majetku fyzickej osoby s overeným podpisom, resp. akceptovanie vyhlásenia bez vyznačenia, či fyzická osoba má/nemá majetok v hodnote nad 10 000 € (§ 72),
- zisťovanie príjmu prijímateľa sociálnej služby na určenie úhrady za nesprávne obdobie, nesledovanie príjmu spolu posudzovaných osôb (§ 72a),
- negarantovanie zostatku príjmu prijímateľa sociálnej služby, resp. garantovanie zostatku príjmu v rozpore so zákonom o sociálnych službách (§ 73),
- uzatváranie zmlúv o poskytovaní sociálnej služby nezrozumiteľným spôsobom pre prijímateľa, uzatváranie zmlúv s charakterom zmiešanej zmluvy, v zmluve o poskytovaní sociálnej služby viazať platením úhrady iba inú, tzv. „prístupujúcu osobu“, nie prijímateľa alebo viazanie platením úhrady aj prijímateľa sociálnej služby aj inú osobu, uzatváranie zmlúv bez náležitostí určených zákonom, v zmluvách uvádzanie sumy úhrady ako celku bez členenia na úhrady za jednotlivé odborné, obslužné a ďalšie činnosti, započítanie sumy úhrady za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 do úhrady za sociálnu službu, zvyšovanie sumy úhrady za sociálnu službu bez opory v zákone o sociálnych službách, resp. bez uzatvoreného dodatku k zmluve o poskytovaní sociálnej služby, definovanie si vlastných dôvodov vypovedania zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo strany poskytovateľov sociálnych služieb v rozpore so zákonom o sociálnych službách (§ 74),
- porušovanie zákonnej povinnosti v oblasti kvalifikačných predpokladov zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb sociálnej služby (§ 84),
- podpísanie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby inou osobou za prijímateľa sociálnej služby bez splnomocnenia od prijímateľa sociálnej služby alebo bez potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave prijímateľa sociálnej služby (§ 92 ods. 6),
- nevedenie evidencie prijímateľov sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách (§ 95),
- nedodržiavanie záväzkov zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

Na základe porovnania nedostatkov zistených v roku 2018 so zisteniami v predchádzajúcich rokoch je možné konštatovať, že zistené nedostatky sa v prevažnej miere každoročne opakujú.

Najčastejšie zistené porušenia zákona o sociálnych službách - 2019

V roku 2019 boli u poskytovateľov sociálnych služieb zistené najmä porušenia Ústavy Slovenskej republiky, zákona o sociálnych službách a iných všeobecne záväzných právnych predpisov:

a) Porušenia zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky:

- obmedzenie slobody pohybu prijímateľov sociálnej služby (obmedzenie počtu dní pobytu mimo zariadenia s podmienkou schválenia žiadosti riaditeľom zariadenia alebo pod hrozbou účtovania plnej úhrady, prípadne 3-násobku úhrady počas nepovolenej neprítomnosti),

- nariadenie zákazov a príkazov bez opory v právnych predpisoch (v interných smerniciach - vymedzené návštevne hodiny, zákaz návštev na izbách, zákaz používať alkohol v zariadení pre seniorov pod hrozbou vypovedania zmluvy, zákaz pobytu mimo zariadenia bez súhlasu riaditeľa - pod hrozbou vypovedania zmluvy, a pod.)

b) Porušenia zákona o sociálnych službách

§ nerešpektovanie práv prijímateľov celoročnej pobytovej sociálnej služby – nedostupnosť informácií prijímateľom o úhrade za sociálnu službu v zrozumiteľnej forme, nedostupnosť domáceho poriadku v zariadení, neumožnenie prijímateľom prostredníctvom zvolených zástupcov podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení na riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnej služby, zamáčanie práva prijímateľom na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom sociálnych služieb (§ 6),

§ neplnenie povinností poskytovateľov sociálnych služieb – neprihliadanie na individuálne potreby (nešpecifikovanie individuálnych potrieb pri špecifikácii odborných, obslužných a ďalších činností v zmluvách, umiestnenie prijímateľa s obmedzenou schopnosťou pohybu na poschodí bez výtahu, ubytovanie prijímateľa s obmedzenou schopnosťou pohybu v izbe s nízkym lôžkom), neposkytovanie sociálnej služby na odbornej úrovni (opatrovateľky bez kurzu v rozsahu 220 hodín) (§ 7),

§ neplnenie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri plánovaní poskytovania sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby - nevypracovávanie individuálnych plánov (odôvodnené nezáujmom prijímateľa) alebo ich vypracovanie len formálne, nevyhodnocovanie individuálnych plánov vôbec alebo ich vyhodnocovanie bez účasti prijímateľa, nevypracovanie programov sociálnej rehabilitácie, nedostatočná spolupráca s prijímateľmi (§ 9 ods. 1, 2),

§ nedodržovanie maximálneho počtu prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (z dôvodu nedostatku pracovných síl, presun zamestnancov medzi prevádzkami, ak ich poskytovateľ má viac) (§ 9 ods. 4),

§ nesplnenie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a všeobecných technických požiadaviek na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie/bezbariérovosť (§ 9 ods. 5),

- neplnenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby (nespracovanie interných postupov, pravidiel a podmienok poskytovania sociálnej služby) (§ 9 ods. 8),
- neoboznamovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby s postupmi, pravidlami a podmienkami poskytovania sociálnej služby (prijímateľa často nevedia, že poskytovateľ má domáci poriadok, nevedia, že majú právo nahliadnuť do hospodárenia s ich finančnými prostriedkami, nevedia, ako postupovať a na koho sa obrátiť, ak sú nespokojní, resp. ak je zamestnanec na nich nepríjemný a pod.) (§ 9 ods. 9),

§ nevypracovávanie a neuskutočňovanie programu supervízie (zdôvodnené nedostatkom supervízorov, resp. vysokými nákladmi) (§ 9 ods. 12),

§ nedodržanie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti – nevedenie registra netelesných a telesných obmedzení prijímateľov sociálnej služby, nezapísovanie obmedzení do registra, používanie nepovolených obmedzení (sieťová posteľ, izolačka ako bezpodnetová miestnosť, fixovanie na lôžku), neoznamovanie zápisov o použití obmedzení ministerstvu, súdom určenému opatrovníkovi, resp. príbuznému; zamestnanci neboli oboznámení s touto povinnosťou poskytovateľa, nepoznali znenie § 10 zákona o sociálnych službách, poskytovateľ oznamoval ministerstvu použitie obmedzenia aj v prípade, ak nešlo o použitie obmedzenia (§ 10),

§ porušovanie povinností poskytovateľov sociálnych služieb pri vykonávaní odborných, obslužných a ďalších činností, zabezpečení vykonávania týchto činností alebo utvárania podmienok na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje - neposkytovanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností pre daný druh sociálnej služby, neposkytovanie ani nezabezpečovanie ošetrovateľskej starostlivosti, poskytovanie iba základného sociálneho poradenstva, neposkytovanie pomoci pri odkázanosti prijímateľov sociálnej služby v rozsahu podľa posudku o odkázanosti (§ 15 až § 18, § 35, § 38, § 39, § 40),

§ nerešpektovanie potreby diétného stravovania prijímateľa sociálnej služby, poskytovanie jedál nevhodných pre diabetikov, neumožnenie prijímateľom sociálnej služby odoberať znížený rozsah počtu odoberaných jedál, pri mixovanej strave – nemixovanie jednotlivých častí, ale všetkého spolu (§ 17 ods. 4, 5),

- neúplné označovanie miesta poskytovania sociálnej služby alebo miesta poskytovania sociálnej služby bez označenia (§ 67),
- zverejňovanie výročnej správy o činnosti a hospodárení vo verejnej časti registra účtovných závierok v prípade, ak je neverejným poskytovateľom sociálnej služby nezisková organizácia, iba podľa zákona o neziskových organizáciách bez uvedenia údajov podľa zákona o sociálnych službách (§ 67a ods. 1),
- nezverejňovanie ekonomicky oprávnených nákladov na jedného prijímateľa sociálnej služby vo výročnej správe o činnosti a hospodárení neverejného poskytovateľa vo verejnej časti registra účtovných závierok podľa zákona o sociálnych službách (§ 67a ods. 3),
- nezverejňovanie cenníka na webovom sídle (aj keď ho poskytovateľ sociálnej služby má) alebo ak ho nemá, na inom dostupnom mieste, určovanie úhrady bez cenníka, určovanie úhrady podľa viacerých cenníkov platných v jednom období, určenie úhrady za sociálnu službu v rozpore s aktuálnym cenníkom u neverejného poskytovateľa sociálnych služieb (§ 72 ods. 3),
- účtovanie úhrady za odborné činnosti, za ktoré prijímateľ sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách neplatí (§ 72 ods. 6),
- účtovanie úhrady za poskytovanie iných, tzv. nadštandardných činností bez rešpektovania záujmu zo strany prijímateľa sociálnej služby ako súčasť úhrady za sociálnu službu, napr. paušálne účtovanie zdravotného balíčka, manipulačný/administratívny poplatok pri začatí a ukončení poskytovania sociálnej služby, poplatok za vybavenie úradných záležitostí,
- nesledovanie príjmu a majetku prijímateľov na účely určenia úhrady, nevyžiadanie vyhlásenia o majetku fyzickej osoby s overeným podpisom, resp. akceptovanie vyhlásenia bez overeného podpisu alebo bez vyznačenia, či fyzická osoba má/nemá majetok v hodnote nad 10 000 € (§ 72 ods. 8),

§ zisťovanie príjmu prijímateľa sociálnej služby na určenie úhrady za nesprávne obdobie, nesledovanie príjmu spolu posudzovaných osôb (§ 72a),

§ negarantovanie zostatku príjmu prijímateľa sociálnej služby, resp. garantovanie zostatku príjmu v rozpore so zákonom o sociálnych službách (§ 73),

- určenie úhrady za sociálnu službu v plnej výške, bez garancie zostatku s odôvodnením, že prijímateľ odmieta preukazovať svoj príjem a majetok podľa § 93 ods. 4 (všetci prijímateľa podpísali poskytovateľom predložené predtlačené vyhlásenie pri podpísaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (§ 72 ods. 3, § 73 ods. 1 až 10, § 93 ods. 4),
- uzatváranie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nezrozumiteľným spôsobom pre prijímateľa (§ 74 ods. 1),
- uzatváranie zmlúv s charakterom zmiešanej zmluvy, v zmluve o poskytovaní sociálnej služby viazať platením úhrady iba inú, tzv. „pristupujúcu osobu“, nie prijímateľa alebo viazanie platením úhrady aj prijímateľa sociálnej služby aj inú osobu (§ 74 ods. 1),
- uzatváranie zmlúv bez náležitostí určených zákonom, v zmluvách uvádzanie sumy úhrady bez členenia na úhrady za jednotlivé odborné, obslužné a ďalšie činnosti (§ 74 ods. 7),
- zvyšovanie sumy úhrady za sociálnu službu bez opory v zákone o sociálnych službách, resp. bez uzatvoreného dodatku k zmluve o poskytovaní sociálnej služby (§ 74 ods. 12),
- definovanie vlastných dôvodov vypovedania zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo strany poskytovateľa sociálnej služby v rozpore so zákonom o sociálnych službách (§ 74 ods. 14),
- porušovanie zákonnej povinnosti v oblasti kvalifikačných predpokladov zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb (§ 84),
- podpísanie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby inou osobou za prijímateľa sociálnej služby bez splnomocnenia alebo bez potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave (§ 92 ods. 6),

c) Porušenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, resp. pri uzatváraní zmluvy o inej činnosti,

d) Porušenia zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v znení neskorších zákonov v nadväznosti na § 72 ods. 8 zákona o sociálnych službách,

e) Porušenia ustanovení všeobecne záväzného nariadenia zriaďovateľa (verejný poskytovateľ sociálnych služieb),

f) Porušenia ustanovení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, najmä nedodržiavanie záväzkov zo zmluvy.

Na základe porovnania nedostatkov zistených v roku 2019 so zisteniami v predchádzajúcich rokoch je možné konštatovať, že uvedené zistené nedostatky sa v prevažnej miere každoročne opakujú.

Zistenia z evidencie oznámení a dohľadov nad poskytovaním sociálnych služieb (do roku 2022)

- pri vyžiadaní registra obmedzení a uplatňovaní § 10 v praxi zamestnanci poskytovateľa nevedia, o čo ide – neznalosť zákona o sociálnych službách,
- poskytovateľ nemá zavedený register obmedzení, poskytovateľ nemá vypracovanú smernicu alebo iný interný dokument upravujúci postup pri aplikácii § 10 v interných podmienkach,
- poskytovateľ podľa svojho tvrdenia nepoužíva obmedzenia s odôvodnením, že ich nepotrebuje – prax ukazuje, že poskytovatelia zväčša obmedzenia používajú, postup nenazývajú obmedzením alebo ho nepovažujú za obmedzenie,
- poskytovateľ používa netelesné a telesné obmedzenia bez zapisovania do registra,
- poskytovateľ používa aplikáciu liekov ako obmedzenie bez konzultácie s lekárom-psychiatrom,

- za miestnosť určenú na „bezpečný pobyt“ (tzv. bezpodnetovú miestnosť) považuje poskytovateľ izolačnú miestnosť alebo klasickú obytnú miestnosť, v ktorých si prijímateľ môže spôsobiť ohrozenia života a zdravia,
- poskytovateľ pravidelne/denne využíva pre prijímateľa sieťovú posteľ (tzv. klieťkovú), najmä na spánok na základe odporúčania psychiatra, s odôvodnením, že sieť prijímateľovi poskytuje pocit bezpečia, aby v noci nespadol. V mnohých prípadoch je to aj pranie prijímateľa alebo jeho príbuzných,
- poskytovateľ používa netelesné a telesné obmedzenia v súlade so zákonom o sociálnych službách, vedie register obmedzení, avšak použitie obmedzenia neoznamuje ministerstvu,
- poskytovateľ používa netelesné a telesné obmedzenia v súlade so zákonom o sociálnych službách, vedie register obmedzení, avšak použitie obmedzenia neoznamuje súdom určenému opatrovníkovi,
- poskytovateľ používa netelesné a telesné obmedzenia v súlade so zákonom o sociálnych službách, vedie register obmedzení, avšak použitie obmedzenia prijímateľa pozbaveného spôsobilosti na právne úkony, ktorého opatrovníkom je poskytovateľ, neoznamuje príbuzným,
- poskytovateľ oznamuje ministerstvu použitie obmedzenia, aj keď o situáciu vyžadujúcu použitie obmedzenia nejde, napr. dve prijímateľky sa pohádali, kričali na seba a používali vulgarizmy – zamestnanci ich rozdelili a dohovorili im; prijímateľ prišiel z vychádzky pod vplyvom alkoholu a zamestnanec mu dohovára, a pod.),
- používa rovnaké obmedzenie toho istého prijímateľa opakovane viackrát za sebou a oznamuje ministerstvu, obmedzenie sa míňa účinku, poskytovateľ jeho použitím nerieši agresívne správanie prijímateľa iným spôsobom (napr. konzultovať so psychiatrom, riešiť v rámci individuálneho plánu, a pod.),
- poskytovateľ v situácii, kedy prijímateľ fyzicky napádal iných prijímateľov, nepoužil žiadne zákonom dovolené nástroje na ochranu života a zdravia ohrozených prijímateľov; situácia bola zapísaná v hláseniach službukonajúceho personálu, bez uvedenia prijatých opatrení, čo poskytovateľ zdôvodnil tým, že záznam zapísala pracovníčka, ktorá nebola priamo prítomná pri incidente,
- poskytovateľ v situácii, kedy prijímateľ fyzicky napádal iných prijímateľov, v súlade s odporúčaniami psychológa, ktorý uviedol, že v situácii, kedy prijímateľ z dôvodu svojho správania fyzicky napáda iných prijímateľov, nie je potrebné reagovať na krátkodobé skratové situácie voči iným klientom, nepoužil žiadne zákonom dovolené nástroje na ochranu života a zdravia ohrozených prijímateľov.

Postupy, ktoré sa z hľadiska ich povahy a účelu nepovažujú za obmedzenie podľa § 10 zákona o sociálnych službách

- použitie zábrany na lôžku - ak ide o zábranu z dôvodu rizika pádu prijímateľa z lôžka, pričom prijímateľ ju vie prekonať - zložiť, odsunúť alebo má možnosť privolať si službukonajúci personál,
- použitie fixačných pomôcok/pomôcok na zabezpečenie pádu prijímateľa, ktoré zabraňujú telesnému poškodeniu prijímateľa sociálnej služby v určitých situáciách, napr. pri presune prijímateľa na vozíku, z ktorého bez nich môže spadnúť, a to na nevyhnutne potrebný čas (vychádzka, účasť na spoločnej aktivite a pod.). Ide o oficiálne pomôcky uvádzané v ošetrovateľských technikách, pričom niektoré môžu byť súčasťou vozíka. Za fixačné pomôcky sa nepovažujú rôzne textilné pásiky, kožené opasky, plachty na posteľ.

Tieto postupy nemožno považovať za hľadiska ich povahy a účelu za prostriedok telesného obmedzenia podľa § 10 zákona o sociálnych službách.